

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind înființarea și acreditarea fondurilor mutuale pentru gestionarea riscurilor în agricultură și acordarea de compensații financiare membrilor pentru pierderile economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau de un incident de mediu

În contextul dificultăților economice și financiare care afectează sectorul agricol din România, este importantă oferirea unui cadru legal producătorilor agricoli care să sprijine înființarea de fonduri mutuale menite să îi ajute să facă față pierderilor economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau de un incident de mediu.

Uniunea Europeană acordă sprijin producătorilor agricoli prin intermediul plăților directe și al programelor de dezvoltare rurală, Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003, oferind statelor membre posibilitatea instituirii de ajutoare specifice membrilor pentru finanțarea înființării și funcționării fondurilor mutuale. Prin Regulamentul (CE) nr. 1120/2009 al Comisiei din 29 octombrie 2009 de stabilire a normelor de aplicare a schemei de plată unică prevăzute în titlul III din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, se stabilesc anumite

cerințe în vederea finanțării, înființării și funcționării fondurilor mutuale, prin acordarea de ajutoare specifice.

Pentru agricultorii români este de mare interes implementarea măsurii de gestionare a riscurilor prin intermediul fondurilor mutuale, inclusă în propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) pentru perioada 2014 – 2020. În acest sens, reprezintă o prioritate sprijinul acordat pentru înființarea și acreditarea fondurilor mutuale, în vederea creșterii capacității agricultorilor de a face față riscurilor pentru continuarea producției agricole și asigurarea securității alimentare.

Având în vedere stadiul avansat al negocierilor care se derulează la nivelul instituțiilor europene, asupra legislației care proiectează noua Politică Agricolă Comună 2014-2020, neadoptarea măsurilor prin care se creează cadrul juridic necesar înființării și acreditării fondurilor mutuale pentru gestionarea riscurilor în agricultură, cuprinse în prezenta ordonanță de urgență, poate determina nefuncționarea schemelor de gestionare a riscurilor prin intermediul fondurilor mutuale, propuse în proiectul de Regulament privind sprijinul pentru dezvoltare rurală, care se finanțează din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR).

Ținând cont că această măsură vizează interesul public și reprezintă o situație extraordinară și de urgență a cărei reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 1. - Prezenta ordonanță de urgență reglementează modul de înființare și acreditare a fondurilor mutuale pentru gestionarea riscurilor în agricultură, în vederea

acordării de compensații financiare membrilor pentru pierderile economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau de un incident de mediu.

Art. 2. - În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) *fond mutual* - organizație neguvernamentală deschisă, apolitică, fără scop lucrativ, cu personalitate juridică, care se înființează, se organizează și funcționează în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare;

b) *pierderi economice* - orice costuri suplimentare suportate de un agricultor drept rezultat al unor măsuri excepționale întreprinse de acesta cu scopul menținerii aprovizionării pieței în cauză sau orice pierdere substanțială care afectează producția;

c) *incident de mediu* - apariția specifică a poluării, a contaminării sau a degradării în ceea ce privește calitatea mediului, cauzate de un eveniment specific și limitate geografic. Această definiție nu acoperă riscurile generale de mediu care nu sunt legate de un eveniment specific;

d) *situație excepțională* – situație în care se produce un eveniment/fenomen excepțional, cu caracter nonmilitar, care prin amploare și intensitate afectează producția agricolă sau procesul de producție de natură să compromită într-o proporție însemnată rezultatul economic al activității și să genereze pierderi economice care afectează reluarea ciclului productiv;

e) *membru* – producător agricol înregistrat în registrul exploatațiilor agricole, persoana fizică sau juridică, afiliată la Fondul mutual, care plătește contribuția stabilită și beneficiază de compensații financiare în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 3. - În baza art. 68 alin. (1) lit. (e) din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003, denumit în

continuare *Regulamentul 73/2009*, se acordă contribuții financiare la fondurile mutuale acreditate în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

Capitolul II

Condiții de înființare și acreditare a fondurilor mutuale și modalități de acordare de compensații financiare

Art. 4. - Fondurile mutuale sunt create în scopul acordării de compensații financiare membrilor, pentru pierderile economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau de un incident de mediu.

Art. 5. - Fondurile mutuale prevăzute la art. 4 care accesează scheme de susținere prin contribuții financiare, potrivit prezentei ordonanțe de urgență, se acreditează de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Art. 6. - (1) Pentru a fi acreditate, fondurile mutuale trebuie să dispună de:

- a) capacitate de expertiză tehnică;
- b) capacitate de gestiune financiară;
- c) structură cu competență națională, care întrunește cumulativ următoarele criterii:

- i) reprezintă toate sectoarele agricole;
- ii) are reprezentare în toate județele;
- iii) are membri care exploatează peste 30% din suprafața arabilă a României, inclusiv echivalentul în UVM (unitate vită mare) al animalelor deținute;

- d) un program de prezentare a activității pentru o perioadă de 3 ani de la data depunerii cererii de acreditare.

(2) Prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, în termen de 45 de zile, se aprobă normele cadru tehnice și financiare, precum și documentația aferentă prin care fondul mutual probează îndeplinirea criteriilor prevăzute la alin. (1).

Art. 7. - (1) În vederea acreditării, fondul mutual depune o cerere la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, însoțită de următoarele documente:

- a) copii de pe actul constitutiv și statutul fondului;

- b) copie de pe dovada privind sediul;
- c) copie de pe dovada înscrierii fondului în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul;
- d) înscrisuri doveditoare ale îndeplinirii prevederilor art. 6 alin. (1).

(2) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale verifică îndeplinirea condițiilor pentru acreditare și aprobă, după caz, acordarea acesteia, prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Art. 8. - (1) Acreditarea se acordă pentru o perioadă de 5 ani și se poate reînnoi pe încă 3 ani, în baza examinării unui dosar simplificat al cărui conținut se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, înainte de expirarea primei perioade de acreditare.

(2) Fondul mutual informează Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale asupra oricăror modificări intervenite în documentele și cerințele care au stat la baza acordării acreditării în termen de maximum o lună de la producerea acestora.

(3) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale comunică fondului mutual, în termen de o lună, decizia asupra menținerii/retragerii acreditării, în baza analizei modificărilor intervenite.

Art. 9. - (1) Fondul mutual este condus de un Consiliu Director, a cărui componență, atribuții, mod de organizare și funcționare se stabilesc prin statutul fondului. Consiliul își alege președintele și desemnează directorul general al acestuia. Durata mandatului președintelui și directorului general este stabilită prin statut și nu poate depăși 5 ani.

(2) Modalitatea de organizare a reuniunilor Consiliului Director al fondului este stabilită prin statut și regulament intern de organizare și funcționare.

Art. 10. - Statutul fondului va prevedea, sub sancțiunea nulității absolute, condiții stabilite de către Consiliul Director pentru programe de compensații financiare, care cuprind:

- a) enumerarea bolilor animalelor, plantelor sau a incidentului de mediu aflate la originea cererii de compensație financiară;
- b) modul de calcul al pierderilor economice generate de evenimentul sanitar sau de incidentul de mediu respectiv.

Art. 11. - (1) Compensațiile financiare se plătesc de către fondul mutual direct membrilor care au înregistrat pierderi economice determinate de următoarele evenimente:

a) bolile animalelor care figurează în lista stabilită de Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor și/sau în anexa I la Decizia 2009/470/CE a Consiliului din 25 mai 2009 privind anumite cheltuieli în domeniul veterinar;

b) organismele dăunătoare la plante și bolile plantelor care fac obiectul unor măsuri de combatere obligatorie sau care reprezintă un caracter excepțional;

c) incident de mediu.

(2) Sursele compensației financiare plătite de către fondul mutual sunt:

a) contribuția Uniunii Europene și de la bugetul de stat;

b) contribuția membrilor, în conformitate cu modalitățile de calcul definite de Consiliul Director;

sau

c) împrumuturi bancare încheiate de fonduri în condiții de piață;

d) orice sume recuperate în conformitate cu prevederile alin. (3).

(3) În cazul în care unui membru i se acordă o compensație financiară de către fondul mutual în temeiul prezentului articol, orice drept legal de despăgubire pentru pagubele pentru compensarea pierderii economice pe care l-ar putea avea membrul față de un terț, în temeiul dispozițiilor comunitare sau al legislației naționale, este transferat fondului mutual, în conformitate cu normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 12. - În cazul în care sursa compensației financiare care urmează să fie plătită din fondul mutual este un împrumut bancar, durata acestuia este de minimum un an și maximum cinci ani. Decizia de a recurge la împrumut se supune votului Consiliului Director în vederea aprobării.

Art. 13. - (1) Fondul mutual este obligat să desemneze o comisie de cenzori.

(2) Conturile anuale și raportul comisiei de cenzori sunt publicate în formă electronică în intervalul de 3 luni de la aprobarea acestora, cu obligativitatea de a garanta autenticitatea și accesibilitatea lor gratuită de către membri.

Art. 14. - (1) Fondul mutual acreditat în baza prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, beneficiază de sprijin sub formă de contribuții financiare, acordate potrivit art. 3, pentru:

a) costurile administrative pentru crearea și funcționarea fondului mutual, repartizate pe o perioadă de maximum 3 ani;

b) rambursarea costurilor generate de împrumuturile accesate de fondul mutual cu scopul de a plăti compensații financiare membrilor, precum și a dobânzilor aferente acestor credite.

(2) Contribuțiile financiare prevăzute la alin. (1) nu pot fi utilizate la constituirea patrimoniului fondului mutual.

Art. 15. - (1) Sprijinul sub forma contribuțiilor financiare acordat fondului mutual prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nu depășește 65% din costurile prevăzute la art. 14 alin. (1), urmând ca toate costurile neacoperite de sprijinul acordat sub formă de contribuții financiare să fie suportate de membri.

(2) Sprijinul sub forma contribuțiilor financiare este cofinanțat din Fondul European de Garantare Agricolă, în proporție de 75%, în conformitate cu prevederile art. 71 alin. (8) din Regulamentul 73/2009, urmând ca pentru perioada 2014 – 2020 acesta să fie preluat în cadrul Fondului European Agricol de Dezvoltare Rurală. Începând cu data finanțării compensațiilor prin Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală, se vor putea finanța și despăgubirile pentru incidentele de mediu.

(3) Diferența de 25%, în completarea sursei prevăzute la alin.(2) se asigură de la bugetul de stat și reprezintă contribuție publică națională.

Capitolul III

Dispoziții finale

Art. 16. - (1) Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA), în calitate de autoritate competentă, derulează sprijinul sub forma contribuțiilor financiare, prevăzut la art.14.

(2) Autoritatea competentă elaborează metodologia și formularistica necesară punerii în aplicare a prevederilor alin. (1), care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale în termen de 30 de zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Procedurile prevăzute la alin. (2) se aduc la cunoștința celor interesați prin afișare la sediile APIA și pe site-ul oficial al instituției.

Art. 17. - La propunerea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în termen de maximum 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial a prezentei ordonanțe de urgență, se vor supune aprobării Guvernului prin hotărâre, normele metodologice de aplicare privind:

- a) organizarea și funcționarea fondului mutual;
- b) lista bolilor și dăunătorilor care pot conduce la plata unor compensații financiare către membri;
- c) criteriile de evaluare a capacității unui anumit eveniment de a atrage după sine plata unor compensații financiare către membri;
- d) tipurile de costuri administrative ale fondului mutual eligibile pentru acordarea sprijinului;
- e) modalitatea de calcul a costurilor suplimentare care constituie pierderi economice în temeiul articolului 71 alin. (2) lit. (b) din Regulamentul 73/2009.

Art. 18. - (1) Producătorii agricoli care nu aderă la fondul mutual până la 1 martie 2014 primesc 20 % din formele de sprijin susținute din bugetul național.

(2) Producătorii agricoli care încep să desfășoare o activitate agricolă în sensul definiției de la lit. (l), alin. (1) al art. 2 din Regulamentul (CE) nr. 1120/2009 al Comisiei din 29 octombrie 2009 de stabilire a normelor de aplicare a schemei de plată unică prevăzute în titlul III din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, nu intră sub incidența prevederilor de la alin. (1).

(3) Criteriul de eligibilitate prevăzut la alin. (1) se aplică începând cu anul de cerere 2014.

Art. 19. - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale transmite Comisiei Europene informații detaliate cu privire la fondul mutual, potrivit art. 140 din Regulamentul 73/2009 și art. 48 alin. (3) din Regulamentul (CE) nr. 1120/2009, respectiv noul Program pentru dezvoltare rurală în perioada

2014-2020.

PRIM-MINISTRU

VICTOR VIOREL PONTA

Contrasemnează:
Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale

Daniel Constantin

Viceprim-ministru,
ministrul finanțelor publice

Daniel Chițoiu

Ministrul delegat pentru buget

Liviu Voinea

Ministrul afacerilor externe

Titus Corlățean

București, 19.06.2013
Nr.64